

Riigieksamiteni jääb neli kuud

EKSAMITEGIJA KÜSIB

Enn Mänd,
riikliku eksami- ja
kvalifikatsioonikeskuse direktor

Millised riigieksamid on kohustuslikud? Mitu on kohustuslik? Mis siis, kui tahan veel rohkem eksameid teha, kui on nimekirjas antud?

Gümnaasiumi lõpetamiseks on kohustuslik teha vähemalt kolm riigieksami. Kõigile lõpetajatele on kohustuslik emakeele riigieksam. Muukeelse kooli lõpetajatel on lisaks emakeele riigieksamile kohustuslik sooritada ka eesti keele kui teise keele (riigikeele) riigieksam.

Kolme kohustusliku riigieksami hulgas võib olla üks võõrkeel. Riigieksameid viiakse läbi järgmistes ainetes: emakeel, eesti keel kui teine keel, inglise keel, saksa keel, prantsuse keel, vene keel, ajalugu, bioloogia, matemaatika, keemia, füüsika. **Kas hindamises on midagi muutunud?**

2001. aastal on muudatused emakeele hindamise osas. Emakeele eksami tulemus kantakse riigieksami tunnistusele 100 palli süsteemis, sarnaselt teistele riigieksamitele.

Milline on mõjuv põhjus, et eksamile mitte ilmuda? Kuidas seda tõendada?

Mõjuvad põhjused eksamilt puudumiseks on tervislikud, usulised, ootamatud ja edasilükkamatud perekondlikud ja muud eksamikeskuse (EKK) poolt mõjuvaks loetud põhjused. Põhjuse kohta tuleb EKKle esitada kirjalik tõend.

Kas eksamiavaldust Internetist võttes võin selle ka arvuti teel tagasi saata?

Avaldus (ka EKK koduleheküljelt võetud avaldus) tuleb tuua isiklikult või saata posti teel riiklikusse eksami- ja kvalifikatsioonikeskusesse aadressil Sakala tänav 21, 10141 Tallinn. Samast saab ka infot. Kohale võib tulla igal tööpäeval kella 9-17. Avaldust Internetis täita ja saata ei saa. Avalduse blanketi saab aadressilt: <http://www.ekk.edu.ee/riigieksamid/index.html>

Kas viimase vastuvõtu kuu-päevaga saabunud avaldusi võetakse veel arvesse?

Arvesse lähevad ka avaldused, mille ümbrikel on 20. jaanuari postitempel.

Kui tegin üleelamisel aastal riigieksameid ja tahan alles nüüd astuda kõrgkooli, kas pean need tegema uuesti või saan vanadega läbi juhul, kui need vastavad kõrgkoolis nõutud eksamitele?

Riigieksamite tulemused kehtivad eluaeg. Seega piisavalt hästi sooritatud riigieksameid korrata ei tule.

Kellele esitada lisaeksami taotlus?

Lisaeksami taotlus tuleb hiljemalt kolm päeva peale põhieksamit esitada riikliku eksami- ja kvalifikatsioonikeskuse direktorile keskuse aadressil (vt 2. küsimus -toim).

Lugesin, et korduseksam maksab 70 krooni. Kas see on nii ka siis, kui tegin esimest korda eksamit juba kaks aastat tagasi? Kui teen eksameid sel aastal uuesti, aga hoopis teisi aineid, pean ma ka siis raha maksma?

Tasuline on sama õppeaine korduv riigieksam olenemata sellest, mitu aastat tagasi eelmine riigieksam tehti.

Esimene näide: kui te olete varem teinud inglise keele, emakeele ja matemaatika riigieksami ning sel aastal soovite teha emakeele ja inglise keele eksamit, peate tasuma riigilõivu

► Riigieksamitena arvestatakse eksameid, mille kohta on riiklik eksami- ja kvalifikatsioonikeskus välja andnud riigieksamitunnistuse.

► Nädal tagasi oli eksamikeskusesse jõudnud 54 riigieksami avaldust varem gümnaasiumi lõpetanutelt. Neist 36 on tallinlastelt. Eksamikeskuse kogemustel laekub lõviosa avaldustest alles jaanuaris. Koolid toovad abiturientide avaldused 20. jaanuariks.

► Riigieksameid viiakse läbi alates 1997. aastast. Eksamikeskuse kinnitusel on inimesi, kes käivad neid tegemas iga aasta.

Ka sel aastal alustavad abiturientid riigieksameid kirjandiga. Lõputööd kirjutatakse 21. aprillil algusega kell kümme hommikul. FOTO: RAIGO PAJULA

kaks korda 70 krooni, so 140 krooni.

Teine näide: kui olete eelnevalt teinud inglise keele, emakeele ja matemaatika riigieksami ning sel aastal soovite anda näiteks bioloogia ja keemia riigieksamit, siis riigilõivu tasuda ei tule, sest te teete bioloogiat ning keemiat esimest korda.

Siin tuleb meeles pidada, et riigieksamitena arvestatakse eksameid, mille kohta on riiklik eksami- ja kvalifikatsioonikeskus välja andnud riigieksamitunnistuse.

Kui palju oli neid, kes eelmisel aastal ei olnud oma eksamihinnete eest rahul?

Meile teadaolevalt oli apellatsioon 1146 (kokku 54 118 eksamivaliku kohta). 8,7 protsenti nendest rahuldati. Apellatsioonidega tegeleb haridusministeeriumi järelevalvetalituse, kes neid kogub, lahendab ja

nende üle arvet peab.

Kardan, et mu hinded tulevad kehvad seepärast, et hindaja ei tunne mind ja ei tea minu võimeid.

See, et hindaja ei tea, kelle tööd ta hindab, annab pigem eelarvamustevabama ja objektiivsema tulemuse. Kui kaks hindajat annavad erinevad hinded, arvestatakse tulemust õpilas kasuks ülespoole.

Kuidas peavad käituma need, kes lõpetasid ajal, mil tuli lõpueksameid ja kõrgkooli sisseastumiseksameid teha eraldi? Kas nad saavad kõrgkooli astuda oma lõpuhinnete alusel või peavad riigieksamitele tulema? On siin vanusepiiranguid?

Kõrgkoolid võtavad õppureid vastu reeglina riigieksamite tulemuste

alusel. Seega peavad nad reeglina sooritama ka riigieksamid ainetes, mida kõrgkool sisseastumisel nõuab. Vanusepiiranguid riigieksamite tegemisel ei ole.

Miks peavad lõpueksamid olema just riigieksamid?

Riigieksamid koostatakse ainekadest lähtudes ning need on ühesugused kõigile. Seetõttu on nende tulemused objektiivsemad kui koolieksamitel. Samuti pole riigieksamite sooritajal enamjaolt vaja teha eksameid sisseastumiseks kõrgkooli.

Mida teha, et riigieksamid õnnestuks?

Eksameid on kergem teha siis, kui nendeks on sihipärase õppimisega valmistatud. Eksamikeskus soovib head õppimist ja edu riigieksamitel.

Agne Narusk

Riigieksamid

PANE END EKSAMILE KIRJA

- **Riigieksamiavaldusi** võetakse vastu 20. jaanuarini 2001 (koolides 15. jaanuarini).
- Avaldus tuleb tuua eksamikeskusesse või saata posti teel aadressil Sakala 21, Tallinn 10141, riiklik eksami- ja kvalifikatsioonikeskus.
- Avalduse blanketi võib võtta eksamikeskuse koduleheküljelt www.ekk.edu.ee
- **Korduseksam** eest tuleb maksta 70 krooni riigilõivu. Maksekorralduse koopia tuleb esitada eksamikeskusele.
- **Riigilõiv** tuleb kanda maksumeti kontole: Ühis pangas 100 520 322 620 03, viitenumber 1002997 või Hansa pangas 22 101 326 4340, viitenumber 1002997. Selgitusse tuleb kirjutada eksamiainete nimetused, mille eest riigilõivu makstakse.
- Abituriendid kirjutavad eksamiavalduse koolis ning kool esitab need eksamikeskusele.
- **Täpsem info** eksamikeskuse telefonidel 6461 677; 6461 617 või meilitsi ekk@ekk.edu.ee

RIIGIEKSAMITE AJAD

- **Emakeele kirjand** 21. aprill 2001, lisaeksam 24. mai.
- **Eesti keel kui teine keel** 30. aprill, lisaeksam 28. mai, eksami suuline osa 2.–5. mai, selle lisaeksam 28.–29. mai.
- **Inglise keel** 12. mai, lisaeksam 31. mai, eksami suuline osa 14.–18. mai, selle lisaeksam 31. mai –1. juuni.
- **Saksa-, vene-, prantsuse keel** 16. mai, lisaeksam 31. mai, eksami suuline osa 17.–19. mai, selle suuline osa 31. mai.–1. juuni.
- **Matemaatika** 21. mai, lisaeksam 5. juuni.
- **Ajalugu** 25. mai, lisaeksam 6. juuni.
- **Bioloogia** 29. mai, lisaeksam 11. juuni.
- **Keemia** 4. juuni, lisaeksam 13. juuni.
- **Füüsika** 8. juuni, lisaeksam 15. juuni.

PÕHIKOOLI LÕPUEKSAMITE AJAD

- **Emakeele kirjalik** 11. juuni 2001.
- **Matemaatika** 15. juuni.
- **Eesti keel kui teine keel** 7. juuni, eksami suuline osa 7.–9. juuni.
- **Valikeksamid:** Võõrkeel (inglise-, saksa-, vene-, prantsuse keel) 7. juuni, eksami suuline osa 7.–8. juuni; bioloogia, ajalugu, geograafia, keemia ja füüsika 7. juuni.

PANE TÄHELE

- **Emakeele riigieksam algab** kell 10, ülejäänud eksamid kell 11.
- **Eksamil tuleb esitada** isikut tõendav dokument (pass, autojuhiluba).
- **Võõrkeele suuline osa** toimub erigraafiku alusel, mis koostatakse kokkuleppel koolidega. Varem lõpetanud saavad teada oma suulise osa toimumisaja koolist, kus teevad võõrkeeleeksami kirjaliku osa, või teatatakse neile kirjalikult.
- **Varem lõpetanutele** määratakse eksamikoht avaldusele märgitud aadressi järgi ja teatatakse sellest kirjalikult samal aadressil vähemalt kaks nädalat enne esimest eksamit.
- **Tulemused** saab teada riigieksamitunnistusest, mille varem lõpetanud saavad kätte elukohajärgsest haridusosakonnast juuni lõpus, abiturientid aga oma koolist. Haridusosakonna aadress ja telefoninumber on märgitud eksamikoha teatele.

RIIGIEKSAMITULEMUSTE VAIDLUSTAMISEST

- Riigieksamitulemuste vaidlustamiseks esitatud avaldusi vaatab läbi haridusministri moodustatud apellatsioonikomisjon.
- Komisjoni tegevust korraldab haridusministeeriumi üldhariduse osakonna järelevalvetalitus. Komisjoni esimees on Meelis Kond – üldharidusosakonna järelevalvetalituse juhataja; sekretär Kristi Mere – üldharidusosakonna järelevalvetalituse peainspektor.
- Komisjoni kuulub vähemalt kolm eksperti iga riigieksamiaine kohta.
- Riigieksamitulemuse vaidlustamiseks esitatakse haridusministeeriumile eksami tegija poolt kirjalik avaldus (avalduse vorm Internetis).
- Avaldusi saab esitada kümne tööpäeva jooksul pärast riigieksamitunnistuse kättesaamist.
- Riigieksami tulemust saab apellatsioonikomisjonis vaidlustada üks kord.
- Iga vaidlustatud tulemuse kohta kirjutatakse eraldi avaldus.
- Avaldust saab esitada isiklikult, posti teel, meili ja faksi teel: aadress: Apellatsioonikomisjon, Haridusministeerium, Tõnismägi 9/11, 15 192 Tallinn. Meil: Kristi.Mere@hm.ee. Faks 6 281 350.
- Avaldus registreeritakse selle saabumise päeval järelevalvetalituses.
- Komisjoni otsuse saadab komisjoni sekretär järgmisel tööpäeval pärast otsuse langetamist (hiljemalt viiendal tööpäeval pärast ministeeriumis avalduse registreerimist) posti teel avalduse esitajale ja riigieksami tulemuse muutmisel otsuse koopia eksamikeskusele (EKK).
- Riigieksamitulemuse tõstmise korral väljastab EKK kantselei hiljemalt otsuse tegemise päeval järgneval tööpäeval avalduse esitajale uue riigieksamitunnistuse posti teel tähtitud kirjaga või annab selle avalduse esitaja soovil kätte isikut tõendava dokumendi alusel.
- Vaidlusaluse riigieksamitööga saavad avalduste esitajad tutvuda EKKs pärast avaldustele vastamise tähtaja möödumist.

Allikad: riiklik eksami- ja kvalifikatsioonikeskus, haridusministeerium